

НАРЕДБА

за устройството и безопасната експлоатация на нефтопроводи и нефтопродуктопроводи

(Приета с ПМС № 312 от 17.11.2004 г., обн., ДВ, бр. 104 от 26.11.2004 г., в сила от 27.05.2005 г., изм., бр. 78 от 30.09.2005 г., в сила от 1.10.2005 г., бр. 40 от 16.05.2006 г., в сила от 5.05.2006 г., бр. 93 от 17.11.2006 г., бр. 46 от 12.06.2007 г., в сила от 12.06.2007 г.)

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се определят техническите изисквания, правилата и нормите за устройството, монтажа и безопасната експлоатация и редът за осъществяване на техническия надзор на:

1. нефтопроводи и нефтопродуктопроводи, наричани по-нататък „тръбопроводите”, предназначени за:

а) транспортиране на нефт и течни нефтопродукти от мястото на добива или производството до мястото на съхраняването или потреблението заедно със съоръженията към тях - спирателни възли, технологична далекосъобщителна мрежа и електрохимична защита;

б) транспортиране на нефт и течни нефтопродукти от жп разтоварища и пристанища до базите за съхраняване или до потребителите им с максимално работно налягане над 0,5 МРа;

2. помпените станции към тръбопроводите по т. 1, буква „а”.

Чл. 2. Наредбата не се прилага за тръбопроводите в границите на:

1. производствените инсталации за преработка на нефт;

2. складовете и пласментно-снабдителните бази за нефт и течни нефтопродукти;

3. съоръженията на товарно-разтоварната инфраструктура за нефт и течни нефтопродукти.

Чл. 3. Тръбопроводите и помпените станции към тях, за които има наредби по чл. 7 от Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП), подлежат след пускането им в действие на технически надзор за съответствието им с техническото им досие и за съответствието на тяхната експлоатация с техническите изисквания, правила и норми, определени с наредбата.

Чл. 4. (1) Предназначените за влагане материали в тръбопроводите и съоръженията към тях трябва да са с показатели и експлоатационни характеристики, съответстващи на изискванията на наредбата.

(2) Съответствието на материалите и изделията с изискванията на наредбата се установява и документира с удостоверение за качество.

Чл. 5. Персоналът за изпълнение на заваръчните съединения трябва да притежава необходимата правоспособност и да бъде сертифициран от орган за сертификация на персонал, акредитиран от Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация”.

Чл. 6. Заваряването на тръбопроводите, сертифицирането на персонал за изпълнение на заваръчни съединения и одобряването на процедурите за заваряване се извършват при спазване на БДС EN 14163.

Чл. 7. (1) Контролът без разрушаване на заваръчните съединения на тръбопроводите трябва да се извършва от органи за контрол, акредитирани от Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация”.

(2) Използваните методи за изпитване са съгласно БДС EN 14163.

**ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УСТРОЙСТВОТО НА ТРЪБОПРОВОДИТЕ И
СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ ТЯХ, ПРЕНАЗНАЧЕНИ ЗА ТРАНСПОРТИРАНЕ НА
НЕФТ И ТЕЧНИ НЕФТОПРОДУКТИ**

Глава втора

**ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УСТРОЙСТВОТО НА ТРЪБОПРОВОДИТЕ И
СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ ТЯХ, ПРЕНАЗНАЧЕНИ ЗА
ТРАНСПОРТИРАНЕ НА НЕФТ И ТЕЧНИ НЕФТОПРОДУКТИ**

Раздел I

**Охранителни зони, ивици и просеки при проектиране на нови
тръбопроводи**

Чл. 8. (1) За всяка непрекъсната тръбопроводна отсечка с налягане, по-високо от 0,5 МРа, се определя охранителна зона, в която се въвеждат ограничения в ползването на поземлените имоти, през които преминава тръбопроводът. В зависимост от диаметъра на тръбопровода се определят следните охранителни зони за нефтопроводи и продуктопроводи за течни нефтопродукти:

1. за участък с диаметър над 500 mm - 100 m от двете страни на тръбопровода;
2. за участък с диаметър от 300 до 500 mm включително - 50 m от двете страни на тръбопровода;
3. за участък с диаметър, по-малък от 300 mm - 30 m от двете страни на тръбопровода.

(2) Охранителната зона за помпените станции е 100 m от границите на площадката във всички посоки.

(3) За всяка непрекъсната тръбопроводна отсечка с налягане, по-високо от 1,6 МРа, и с дължина до 1600 m се определя зона с широчина 150 m от двете страни на тръбопровода. В зависимост от съществуващото или предвиденото по действащите устройствени планове застрояване с жилищни сгради и други обекти в територията на тази зона тръбопроводните участъци се класифицират в следните класове:

1. клас 1 е всеки участък от тръбопровода, разположен в територията по ал. 3, на която са разположени 10 или по-малко жилищни сгради;
2. клас 2 е всеки участък от тръбопровода, разположен в територията по ал. 3, на която са разположени над 10 до 45 жилищни сгради;
3. клас 3 е:
 - а) всеки участък от тръбопровода, разположен в територията по ал. 3, на която са разположени над 45 жилищни сгради;
 - б) всеки участък от тръбопровода, който се намира в район, в който тръбопроводът е разположен на разстояние не по-малко от 80 m от сграда или малка, самостоятелно обособена зона за събиране на хора (детска площадка, зона за отдих, открит театър или друго място за обществени събирания), която е заемана от 20 или повече лица най-малко 5 дни в седмицата за 10 седмици на всеки 12-месечен период, като не е необходимо седмиците да са последователни, или промишлен обект с пребиваване на повече от 20 и по-малко от 100 лица;
4. клас 4 е всеки участък от тръбопровода, разположен в територия, на която е разположено 4 и повече етажно жилищно застрояване или промишлен обект с пребиваване на повече от 100 лица.

(4) При определяне броя на жилищните сгради по ал. 3, т. 1 - 3 всяко самостоятелно жилище в жилищна сграда се приема за отделна жилищна сграда.

(5) Дължините на зоните от класове 2, 3 и 4 се определят при спазване на следните изисквания:

1. зоната на тръбопроводи клас 4 трябва да завършва на 200 m след най-крайната 4 или повече етажна сграда или промишлен обект;
2. зоната на тръбопроводи клас 2 или клас 3 трябва да завършва на 200 m след най-крайната жилищна сграда или промишлен обект на застроената територия.

НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА НЕФТОПРОВОДИ И НЕФТОПРОДУКТОПРОВОДИ

(6) Минималните разстояния от тръбопроводи до сгради и промишлени обекти се определят в метри съгласно приложение № 1.

(7) Допуска се за отделни участъци на тръбопроводите разстоянията от тръбопровода до сгради и промишлени обекти, определени по ал. 6, да се намаляват до 50 на сто, ако при проектирането на тръбопровода е използван коефициент на проектиране F ?

Чл. 9. (1) В земеделски земи обработваемите ивици земя по 10 m от двете страни на тръбопровода и непосредствено покрай арматурата и съоръженията в охранителната зона по чл. 8, ал. 1 и 2 могат да се използват само за засяване с едногодишни култури.

(2) В горите и земите от горския фонд тръбопроводите се полагат в просеки, които се изсичат от държавните лесничейства и държавните дивечовъдни станции с широчина:

1. по 3 m от двете страни на тръбопровода при насаждения с височина до 4 m;
2. по 5 m от двете страни на тръбопровода при насаждения с височина над 4 m;
3. по 1,5 m от двете страни на тръбопровода и технологичната далекосъобщителна мрежа в резервати, паркове и земи на горския семенен фонд;

4. по 3 m от двете страни на технологичната далекосъобщителна мрежа.

(3) В просеките по ал. 2, т. 1 и 2 се полагат противопожарни минерализирани полоси с широчина от 2 до 2,5 m от предприятията, експлоатиращи тръбопроводите, а в останалата част от просеките могат да се отглеждат едногодишни култури при спазване на чл. 10, ал. 2, т. 7 .

Чл. 10. (1) В охранителните зони по чл. 8, ал. 1 и 2 се забранява:

1. изграждането на спортни стрелбища и военни полигони за стрелба;
2. стрелбата с ловно и бойно оръжие по направление на въздушните преходи на тръбопровода, на спирателната арматура и на другите надземни съоръжения;
3. паленето на огън и опожаряването на площите, включени в охранителните зони, след прибиране на селскостопанската реколта до 20 m от тръбопровода, а от спирателната арматура и контролните тръби - до 30 m.

(2) В ивиците и просеките около тръбопроводите по чл. 9 се забранява:

1. всякакъв вид строителство с изключение на железопътни линии и републикански, общински и частни пътища, пресичащи тръбопровода;
2. движението на транспортни средства непосредствено върху тръбопровода;
3. складирането на вторични суровини и отпадъци;
4. движението на хора и добитък по открити тръбопроводни участъци (преходи), влизането и манипулирането на площадките на спирателната арматура, на станциите за катодна защита, на помпените станции и очистните съоръжения;
5. създаването на вибрации и удари непосредствено над тръбопровода и покрай площадките на спирателната арматура, на очистните съоръжения и въздушни преходи;
6. обработването (разораването) на земята на дълбочина повече от 30 см непосредствено над тръбопровода;
7. засаждането на овощни или други градини, на дървета с развита коренова система, която може да наруши изолацията на тръбопровода или кабелите за свързка и телемеханика.

Чл. 11. След съгласуване с предприятието, което експлоатира тръбопровода, в ивиците и просеките по чл. 9 се допуска:

1. извършването на сондажни, изкопни, насипни, строителни и монтажни работи, свързани с полагане и ремонт на пресичащи тръбопровода мрежи на техническата инфраструктура;

2. извършването на корекции на реки, удълбочаването на дъна, оформянето на риболовни участъци на преходите на тръбопровода през естествени и изкуствени водни прегради.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УСТРОЙСТВОТО НА ТРЪБОПРОВОДИТЕ И СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ ТЯХ, ПРЕНАЗНАЧЕНИ ЗА ТРАНСПОРТИРАНЕ НА НЕФТ И ТЕЧНИ НЕФТОПРОДУКТИ

Раздел II

Проектиране на тръбопроводи

Чл. 12. (1) Тръбопроводите се проектират така, че да осигуряват безопасна експлоатация и контролирано освобождаване от нефт и нефтопродукти по време на експлоатацията и ремонтите.

(2) Тръбите, използвани за изграждане на тръбопроводите, трябва да са с дебелина, която е достатъчна за поемане на натоварванията от вътрешното налягане на нефта или нефтопродуктите и на очакваните външни налягания и натоварвания, на които ще бъдат подложени по време на експлоатацията.

(3) Тръбопроводите в зависимост от експлоатационните условия се проектират за поемане на усилията от:

1. вътрешното налягане;
2. анкерирането или засипването на тръбопровода и натоварването на пътното движение;
3. налягането по време на изпитването на тръбопроводи и натоварванията от масата на водата;
4. връзванията за монтаж на елементи на тръбопровода, когато тръбата е под налягане;
5. изтласкващата сила срещу изплуване на тръбопровода;
6. натоварването на вълни, лед, обледяване, сняг и вятър;
7. слягането от минни разработки;
8. разширяването на почвата поради замръзване;
9. натоварването от свлачищни процеси;
10. сеизмичното натоварване за съответния район;
11. натоварването от предвиждащи се насипи, диги и други подобни;
12. топлинното разширение;
13. ерозията на почвата.

Чл. 13. Минималната дебелина на стената на тръбите на тръбопроводите по чл. 1, т. 1, необходима да поеме усилията от вътрешното налягане, се определя съгласно приложение № 2.

Чл. 14. (1) Тръбопроводите се защитават от превишаване на налягането в тях над максималното работно налягане чрез монтиране на предпазен клапан.

(2) Допуска се да не се монтира предпазен клапан, когато тръбопроводът се захранва с работен флуид посредством центробежна помпа, която при максимални обороти не създава в собствените си нагнетателни щуцери максимално налягане, което е по-високо от изчислителното налягане на тръбопровода.

Чл. 15. (1) Тръбопроводите по чл. 1, т. 1, буква „а“ се разделят на участъци чрез спирателни кранови възли, за които се осигурява физическа защита чрез ограждения.

(2) Разстоянието между крановите възли се определя в зависимост от земетръсната зона, работното налягане, диаметъра на тръбопровода, времето, което е необходимо за достигане до мястото на крановия възел, необходимостта на крановете за производствени цели, местоположението на най-близкото тръбопроводно отклонение и наличието на други съществуващи кранове, като разстоянието между два съседни кранови възела не може да е по-голямо от 30 km.

(3) Крановете на крановите възли трябва:

1. да се затварят автоматично при увеличаване над допустимата проектна скорост на пада на налягането или над допустимата проектна разлика в налягането на флуида преди и след крана;

2. да са свързани със сигнал с помпените станции.

(4) Кранови възли се монтират:

1. в началото на всяко отклонение от тръбопровода;

НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА НЕФТОПРОВОДИ И НЕФТОПРОДУКТОПРОВОДИ

2. на тръбопроводите на разстояние 500 m от помпените станции;

3. на двата бряга на водни прегради при пресичането им от тръбопровод, към който е изграден резервен тръбопровод.

(5) На участъците на тръбопроводи по чл. 1, ал. 1, буква „а”, разположени в близост до: водни обекти, защитени територии, национални паркове, места за отдих и населени места, се монтират възвратни клапани с цел ограничаване разливите на нефт и течни нефтопродукти и предотвратяване замърсяването на околната среда.

Чл. 16. (1) На тръбопроводите трябва да се предвидят възли за пускане и приемане на почистващи, разделителни и диагностични устройства.

(2) Тръбопроводът в границите на един участък за почистване трябва да е с постоянен вътрешен диаметър и равнопроходна спирателна арматура без изпъкващи към вътрешността на тръбопровода възли и детайли.

(3) Тръбопроводите и възлите за пускане и приемане на почистващите устройства трябва да са снабдени със сигнални уредби, които регистрират преминаването на почистващото устройство.

Чл. 17. На тръбопроводите и отклоненията от тях се осигурява възможност за монтиране на средства за измерване налягането на флуида.

Чл. 18. (1) Подземните и намиращите се под вода части на тръбопроводите и кожусите им трябва да са защитени от корозия и/или електрокорозия чрез диелектрично покритие и активна електрохимична защита, която да отговаря на изискванията на БДС 15704-83 и БДС 15705-83.

(2) Системата за електрохимична защита се проектира така, че да не оказва вредно въздействие върху съседните подземни метални съоръжения.

(3) Към тръбопроводите се инсталират контролно-измервателни колонки за измерване и контролиране на стационарния, общия поляризационен и поляризационния защитен физико-химичен потенциал (без IR).

Чл. 19. Анतिकорозионните покрития на подземните тръбопроводи и съоръжения трябва да имат следните физико-механични характеристики:

1. механична якост, която осигурява запазване на покритието по време на монтажа и от натоварването на почвата при експлоатацията на тръбопровода;

2. пластичност, която осигурява поемането на деформациите при въздействието на ниски или високи температури при извършване на монтажа и в процеса на експлоатация;

3. добра адхезия към метала;

4. изолация срещу провеждане на електрически ток;

5. устойчивост на биологични въздействия.

Чл. 20. Качеството на нанесеното изолационно покритие се проверява съгласно изискванията на БДС 15704-83 и БДС 15705-83, техническата документация и/или инструкциите на производителя на покритието. Испитванията се документират.

Чл. 21. Електрохимичната защита се пуска в действие преди започването на експлоатация на тръбопровода, но не по-късно от 3 месеца след полагането му в изкопа.

Чл. 22. Електрохимично защитената част на тръбопровода трябва да е галванически непрекъсната.

Чл. 23. Не се допуска галванична връзка между стоманения кожух и тръбопровода.

Чл. 24. Подземните тръбопроводи се изолират електрически от надземните тръбопроводи посредством изолационен елемент, монтиран към надземния тръбопровод. Изолационният елемент се шунтира с искрогасително съпротивление.

Раздел III

Изисквания към материалите

Чл. 25. (1) Тръбопроводите се изработват от тръби, които да отговарят на изискванията на:

1. БДС EN 10208-1 - при максимално работно налягане до 1,6 МРа;

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УСТРОЙСТВОТО НА ТРЪБОПРОВОДИТЕ И СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ ТЯХ, ПРЕНАЗНАЧЕНИ ЗА ТРАНСПОРТИРАНЕ НА НЕФТ И ТЕЧНИ НЕФТОПРОДУКТИ

2. БДС EN 10208-2 - при максимално работно налягане над 1,6 МРа.

(2) Арматурата и елементите на тръбопровода, различни от тръби, трябва да са от стомана и да са технологично съвместими с материала на тръбопровода. Счита се, че тези изисквания са изпълнени, когато:

1. максималният въглероден еквивалент CEV_{max} , определен по приложение № 3, не превишава:

а) 0,45 - при специфицирана минимална граница на провлачване, непревишаваща 360 N/mm²;

б) 0,48 - при специфицирана минимална граница на провлачване над 360 N/mm²;

2. съдържанието на въглерод е не по-високо от 0,21 на сто, на сяра - не по-високо от 0,030 на сто, на фосфор - не по-високо от 0,035 на сто.

(3) Тръбите, арматурите и елементите на тръбопроводите се свързват чрез заваряване.

(4) Допуска се използване на фланцови връзки и резбови съединения за монтиране на спирателни арматури на тръбопровода по чл. 1, т. 1, буква „б”, контролно-измервателни прибори и изолиращи фланци.

(5) Разглобяемите съединения се разполагат в места, които са удобни за извършване на прегледи, ремонти и подмяна.

(6) Допуска се при изграждането на тръбопроводите да се използват тръби, различни от посочените в ал. 1, ако методите на производство, химичният състав, механичните им и технологичните им свойства, състоянието на повърхността им, допустимите дефекти и несъвършенства и контролът при производството им са съпоставими със стандартите по ал. 1.

Раздел IV

Заваряване и контрол

Чл. 26. (1) Изпитвания без разрушаване чрез радиография и ултразвукова дефектоскопия на тръбопроводите се извършват:

1. на 100 на сто от челните заварени съединения на тръбопроводите, преминаващи под железопътни линии, пътища, водни прегради, по мостове или язовирни стени, в канал или защитен кожух;

2. на 25 на сто от челните заварени съединения на тръбопроводите с максимално работно налягане над 1,6 МРа;

3. на 10 на сто от челните заварени съединения на тръбопровода с налягане до 1,6 МРа включително.

(2) Изпитвания чрез ултразвукова дефектоскопия може да се извършват само при дебелина на стената на тръбопровода, по-голяма от 10 mm.

(3) Допустимите нива на качеството според заваръчните несъвършенства са съгласно БДС EN 14163.

(4) При установяване на недопустимо ниво на качеството заваръчните съединения се изпитват без разрушаване в удвоен обем. При установяване на нови заваръчни съединения с недопустимо ниво на качество всички заваръчни съединения се изпитват без разрушаване.

(5) Ремонтът на заваръчни съединения с недопустимо ниво на качеството се извършва в съответствие с БДС EN 14163.

Чл. 27. Не се допуска заваръчни шевове да се заиждат във фундаменти и стени.

Раздел V

Изисквания към монтажа на тръбопроводите

Чл. 28. При монтажа на тръбопроводите не се допуска проникване на течности и механични замърсявания в тръбопровода.

НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА НЕФТОПРОВОДИ И НЕФТОПРОДУКТОПРОВОДИ

Чл. 29. Всеки заварчик поставя щемпел с номер или шифър на разстояние от 30 до 50 mm от всеки заварен от него шев на тръбопроводите.

Чл. 30. По време на полагане на участъците от тръбопровода в траншеята се вземат мерки срещу получаване на недопустими напрежения в тръбния участък, като след спускането тръбопроводът не трябва да остава в напрегнато състояние.

Чл. 31. (1) Пълното или частичното обратно засипване на тръбопроводите, включително уплътняването на насипа, се извършва веднага след полагането с оглед осигуряване на защита срещу повреди на тръбопровода и на неговата изолация.

(2) При преминаване през скалисти участъци трябва да се предвиди полагане на тръбопроводите върху пясъчна подложка и обратно засипване с меки почви (без скални късове и хумусни почви) или с пясък.

(3) Подготовката на траншеята за полагането на тръбопроводите се извършва в два етапа:

1. отделяне на хумусния слой;
2. отделяне на неплодородния слой.

(4) Засипването на тръбопровода се извършва в обратен ред.

Чл. 32. (1) Покритието на заваръчните съединения и на неизолираните части на тръбите се извършва по технологии, които осигуряват защита на тръбопровода от корозия.

(2) За полагането на покрития при полеви условия се използват материали, които могат да приемат геометрията на арматурите.

(3) Качеството и покритието на връзките (съединенията) се проверяват за съответствие със специфичните им характеристики.

Чл. 33. В местата на надземните тръбопроводи, определени за монтаж на тръбопроводна арматура, се осигуряват стационарни площадки за обслужване и складиране на необходимите за обслужването материали.

Чл. 34. Тръбопроводите се разполагат спрямо подземните и надземните проводи на другите мрежи на техническата инфраструктура по начин, който не трябва да ги застрашава или да пречи на тяхното обслужване.

Раздел VI

Изисквания към разполагането на тръбопроводите

Чл. 35. (1) Трасетата на тръбопроводите се означават с метални или стоманобетонни стълбове с табелки на всички чупки на тръбопровода, показващи промяна на неговата посока, и разстояния, осигуряващи пряка видимост един от друг.

(2) Стълбовете по ал. 1 са с височина най-малко 1,5 m и са оцветени на равни разстояния с хоризонтални черни и червени ивици, като стълбовете се поставят на 2,5 m от оста на тръбопровода с указана посока към него.

Чл. 36. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) При пресичане на подземни тръбопроводи от пътища Фонд „Републиканска пътна инфраструктура” - за републиканските пътища, общинската администрация - за общинските пътища, и собствениците на частни пътища поставят пътни знаци с допълнителни табели съгласно Наредба № 18 към Закона за движението по пътищата в местата, където тръбопроводът се пресича от пътищата, на разстояние 150 m от оста на тръбопровода в двете направления.

(2) При пресичане на подземни тръбопроводи от железопътни линии Национална компания „Железопътна инфраструктура” осигурява поставянето на предупредителни табели съгласно Наредба № 49 , част II от Нормативите за жп транспорт.

Чл. 37. (1) Минималната дълбочина на полагане на подземните тръбопроводи и кожусите, мерена до горната образуваща на тръбата, е 0,8 m.

(2) Увеличена дълбочина на полагане се прилага в следните случаи:

1. при диаметър на тръбопровода, по-голям от 1000 mm;
2. в ситуации, при които може да възникне опасност от разместване вследствие на замръзване;

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УСТРОЙСТВОТО НА ТРЪБОПРОВОДИТЕ И СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ ТЯХ, ПРЕНАЗНАЧЕНИ ЗА ТРАНСПОРТИРАНЕ НА НЕФТ И ТЕЧНИ НЕФТОПРОДУКТИ

3. в зони, в които селскостопански дейности изискват по-голяма дълбочина;

4. в зони, подлежащи на ерозия.

Чл. 38. Допуска се надземно полагане на тръбопроводи в планински и блатисти местности при преходи през естествени и изкуствени препятствия и в случаите на:

1. невъзможност за подземен монтаж;

2. доказана техническа и/или експлоатационна целесъобразност.

Чл. 39. (1) При надземно полагане на тръбопроводи се осигурява компенсирание на надлъжното им преместване (линейно удължаване). Ако за изграждане на компенсаторите се използват колена, те трябва да бъдат с радиус не по-малък от 5 пъти диаметъра на тръбопровода, за да допускат преминаване на съоръженията за почистване на тръбопровода.

(2) При надземните тръбопроводи и преходите на тръбопроводите през естествени и изкуствени препятствия носещата способност се осигурява от тръбата на тръбопровода. Разстоянието между поддържащите тръбопровода опори се определя в зависимост от конструкцията на прехода.

Чл. 40. От двете страни на надземните участъци на тръбопроводите се поставят предупредителни табели с наименованието на предприятието - собственик или ползвател на тръбопровода.

Чл. 41. (1) При преход на тръбопроводи през река направлението на преминаване се избира на праволинейни, устойчиви на водното течение участъци от течението на реката с полегати неразмивани брегове и при минимална широчина на заливаната от високите води крайбрежна ивица. Трасето се определя при отчитане на резултатите от хидрогеоложките и хидроложките проучвания и предварително необходимите корекции на реката.

(2) Подводното преминаване на тръбопровода трябва да е перпендикулярно на динамичната ос на течението на реката, като се допуска ъгълът на преминаване да се намали до 60°.

(3) Не се допуска подводно преминаване на тръбопроводи през бързеи.

(4) Проектната кота на горната образуваща на тръбопровода при подводно преминаване на реки се определя с 0,5 m по-ниско от прогнозирания граничен профил на размиване на коритото на реката за 25 години от полагането на тръбопровода, но не по-малко от 1 m под котата на дъното на водния обект по време на полагането на тръбопровода.

(5) Когато при пресичане на водни прегради леглото на тръбопровода е от скални почви, разстоянието от горната образуваща на засипания тръбопровод до котата на дъното на водния обект трябва да е най-малко 0,5 m.

(6) При пресичане на водни обекти с голяма широчина и дълбочина се допуска полагането на тръбопровода по дъното на водния обект. Ако водният обект е плавателен, се предвиждат подходящи мерки срещу повредите на тръбопровода от котвите на плавателните съдове и други дънни устройства.

(7) Участъците на тръбопровода, положени под водни обекти или по тяхното дъно, се осигуряват срещу изплуване.

(8) За потопените под вода тръбопроводни участъци трябва:

1. да се определи и маркира контролна зона по дължината на подводното трасе;

2. да се увеличи честотата на проверките на тръбопровода;

3. да се осигури защита срещу намеса на трети лица.

Чл. 42. (1) При преминаване на тръбопровод през водни прегради със средна широчина над 75 m трябва да има резервен тръбопровод.

(2) Минималното разстояние между осите на тръбопроводи, полагани под дъното на водни прегради със средна широчина над 75 m, е не по-малко от 30 m за тръбопроводи с

НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА НЕФТОПРОВОДИ И НЕФТОПРОДУКТОПРОВОДИ

номинален диаметър до 1000 mm включително и не по-малко от 50 m за тръбопроводи с номинален диаметър над 1000 mm.

(3) При преминаване през блата и блатисти местности тръбопроводите се полагат подземно и с минимален брой хоризонтални колена, като се допуска наземно полагане само в случаите по чл. 38 .

Чл. 43. (1) Пресичането на тръбопроводи с железопътни линии и пътища се извършва в места, където те преминават върху насип или са на нивото на терена.

(2) Ъгълът на пресичане на тръбопроводите с железопътна линия или път трябва да е от 90 ° до 60 °.

(3) Не се допуска полагане на тръбопроводи:

1. в насипа под железопътни линии и пътища;
2. под стрелки и кръстовища на железопътни линии.

Чл. 44. (1) Пресичането на участъци от тръбопроводи с железопътни линии, автомагистрала и пътища от I до III клас включително се извършва в защитен кожух от стоманена тръба, диаметърът на която е най-малко с 200 mm по-голям от номиналния диаметър на тръбопровода.

(2) Краищата на защитния кожух на тръбопроводите по ал. 1 се извеждат на разстояние:

1. най-малко 25 m от оста на крайния коловоз на железопътни линии от железопътната инфраструктура;
2. най-малко 15 m от оста на промишлени железопътни клонове;
3. най-малко 10 m от ръба на пътното платно, но не по-малко от 2 m от основата на насипа.

(3) Краищата на защитните кожуси на тръбопроводите се уплътняват за осигуряване херметичност на междутръбното пространство.

Чл. 45. На по-ниския край на защитния кожух на тръбопровода се монтира контролна тръба със спирателен кран. Контролната тръба трябва да е защитена от попадане на валежи в нея.

Раздел VII

Устройство на технологичната далекосъобщителна мрежа на тръбопроводите

Чл. 46. За осигуряване на оперативното управление тръбопроводите по чл. 1, т. 1, буква „а” се осигуряват с технологична далекосъобщителна мрежа.

Чл. 47. (1) Кабелните линии с медни жила на технологичната далекосъобщителна мрежа трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да се полагат на дълбочина:
 - а) най-малко 1 m при изкопи с I до III категория на почвата;
 - б) най-малко 0,9 m при изкопи с IV и V категория на почвата;
 - в) най-малко 0,4 m при изкопи в скални почви, като изкопът да е с дълбочина 0,5 m и кабелите да се полагат върху пясъчна основа и да се покриват със слой от пясък или мека почва;
2. да се полагат от дясната страна на тръбопровода по посока на движението на флуида на разстояние най-малко 6 m от оста на тръбопровода при номинален диаметър на тръбите до 500 mm включително и най-малко 7 m при номинален диаметър над 500 mm;
3. кабелната линия може да преминава отляво на тръбопровода въз основа на техническата обосновка;
4. в горски участъци се допуска разстоянието по т. 1 да се намали до 5 m независимо от диаметъра на тръбопровода;
5. при преминаване през стръмни терени кабелната линия да се полага в отделна траншея откъм по-високата страна спрямо тръбопровода на разстояние не по-малко от 3 m от оста му.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УСТРОЙСТВОТО НА ТРЪБОПРОВОДИТЕ И СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ ТЯХ, ПРЕНАЗНАЧЕНИ ЗА ТРАНСПОРТИРАНЕ НА НЕФТ И ТЕЧНИ НЕФТОПРОДУКТИ

(2) Оптичните кабелни линии на технологичната далекосъобщителна мрежа трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да се полагат на дълбочина съгласно ал. 1, т. 1;
2. оптичният кабел да се защитава чрез полагане в тръба от полиетилен с висока плътност с външен диаметър най-малко 40 mm;
3. оптичната линия да се маркира със сигнална лента на разстояние най-малко 0,4 m над линията;
4. допуска се полагане на оптичния кабел в траншеята на тръбопровода на дълбочина най-малко 0,1 m под горната образуваща на тръбопровода;
5. оптичните надземни кабели да се защитават чрез полагане в метална тръба.

(3) При подводно преминаване в траншеята на тръбопровода се допуска полагането на кабелната линия за технологичната далекосъобщителна мрежа.

(4) При пресичане на тръбопровода с трасета на железопътни линии и автомобилни пътища кабелите на технологичната далекосъобщителна мрежа могат да се полагат в общ защитен кожух с тръбопровода, като медният кабел се поставя в защитни стоманени тръби, а оптичният кабел допълнително - и в тръби от полиетилен с висока плътност.

(5) Съоръженията на технологичната далекосъобщителна мрежа могат да се разполагат на територията на помпените станции, както и по трасето на тръбопровода в съответствие с предвижданията на инвестиционния проект.

Чл. 48. На местата, където електрически кабели и кабели на технологична далекосъобщителна мрежа пресичат тръбопроводите, кабелите се поставят в стоманена тръба, чиито краища са най-малко на 5 m от оста на тръбопровода. Стоманената тръба трябва да се защити с бетонов кожух с напречно сечение най-малко 0,4 x 0,4 m. Когато дълбочината на горната образуваща на тръбопровода е до 2,5 m, пресичането се извършва под тръбопровода, а при дълбочина над 2,5 m - над него. В първия случай разстоянието между тръбопровода и защитния бетон трябва да е най-малко 0,3 m, а във втория - най-малко 0,5 m.

Чл. 49. Допуска се полагането на надземните кабелни далекосъобщителни линии и тръбопроводите върху общи опори, когато кабелната линия е положена в стоманена тръба.

Чл. 50. При необходимост на технологичната далекосъобщителна мрежа се осигурява мълниезащита.

Чл. 51. Когато е необходима защита на кабелните линии на технологичната далекосъобщителна мрежа от електрохимична корозия, такава защита се изработва едновременно със защитата на тръбопровода.

Чл. 52. (1) Необслужваеми усилвателни пунктове на технологичната далекосъобщителна мрежа може да се изграждат най-малко на 7 m от оста на тръбопровода.

(2) Вратата на надземната част на обслужваемите усилвателни пунктове трябва да е на страна, противоположна на тръбопровода.

Раздел VIII

Изпитване на тръбопроводите и съоръженията към тях

Чл. 53. (1) Изпитването на тръбопроводите на якост и плътност се извършва по технологична инструкция.

(2) Инструкцията по ал. 1 се осигурява от монтажника или проектанта на тръбопровода, съгласува се със собственика на тръбопровода и се утвърждава от председателя на комисията, която провежда изпитването.

(3) За резултатите от изпитването се съставя протокол.

(4) В инструкцията се определят:

1. методът на изпитване;
2. наляганията за изпитване;
3. продължителността на изпитване на якост и плътност;

НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА НЕФТОПРОВОДИ И НЕФТОПРОДУКТОПРОВОДИ

4. флуидът за изпитване;
5. критериите за приемане;
6. допустимото изменение на налягането на флуида при изпитване;
7. методите за откриване на пропуски;
8. отстраняването на флуида, с който е извършено изпитването.

Чл. 54. Изпитване на тръбопроводите се извършва след:

1. приключване на монтажа;
2. предварително почистване на вътрешната повърхност на тръбопровода.

Чл. 55. За избягване въздействието на температурните промени изпитванията на подземните тръбопроводи се извършват след засипването им. При температура на почвата, по-ниска от 2 °С, се предвиждат мерки срещу замръзване на флуида.

Чл. 56. Средствата за измерване, използвани при изпитването, трябва да са преминали метрологична проверка по реда на Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол, приета с Постановление № 239 на Министерския съвет от 2003 г. (ДВ, бр. 98 от 2003 г.).

Чл. 57. (1) Тръбопроводите се изпитват на якост с вода, като предварително се обезвъздушават.

(2) Допуска се пневматично изпитване с въздух или инертен газ в обусловени случаи при взети подходящи предпазни мерки.

(3) Не се допуска едновременно изпитване с въздух и вода.

Чл. 58. (1) Минималната продължителност на изпитване на якост е 15 min.

(2) Налягането, при което се изпитват тръбопроводите на якост, трябва да е по-голямо или равно на 1,25 пъти максималното работно налягане на тръбопровода.

(3) В планински райони действителното налягане при изпитване на якост в която и да е кота на тръбопровода не трябва да е по-малко от посоченото в ал. 2 и по-високо от 1,35 пъти максималното работно налягане при спазване на ал. 4.

(4) При изпитване на якост напрежението в метала на тръбата не трябва да превишава 90 на сто от границата на провлачване.

Чл. 59. (1) Изпитването на плътност се провежда непосредствено след изпитването на якост или съвместно с него.

(2) Налягането при изпитването на плътност не трябва да е по-високо от налягането при изпитване на якост и по-ниско от максималното работно налягане.

(3) Изпитването на плътност се извършва с въздух или инертен газ.

(4) Продължителността на изпитването на плътност не може да е по-малка от 12 часа.

(5) За тръбопроводи с обем, по-малък от 20 куб. м, или непокрити участъци с дължина до 200 m, които могат да се проверят визуално, продължителността на изпитването по ал. 4 може да се намали до 6 часа.

Чл. 60. (1) При достигане на определеното за изпитването на плътност налягане изпитваният участък се отделя от източника на налягане и се изчаква налягането и температурата да се стабилизират.

(2) След стабилизиране на налягането се отчита стойността на налягането по монтиран манометър или записващ уред с клас на точност до 1,0 и с максимален обхват 1,5 пъти по-голям от налягането за изпитване.

(3) Записващите уреди, използвани при изпитването, трябва да имат валидни сертификати за калибриране.

(4) Счита се, че тръбопроводът е херметичен, ако измерванията на температурата и налягането показват, че масата на флуида за изпитване не се е променила съществено и са изпълнени критериите за приемане, посочени в инструкцията по чл. 53.

Чл. 61. Изолиращите фланци на електрохимичната защита се подлагат на:

1. хидростатично изпитване на якост с налягане не по-малко от 1,5 пъти максимално допустимото работно налягане и продължителност не по-малка от 5 min;

ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ТРЪБОПРОВОДИТЕ И СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ ТЯХ

2. изпитване на плътност с налягане, равно на работното налягане, и с продължителност не по-малка от 10 min, при което се извършва проверка с пенообразуващо вещество;

3. изпитване с променлив ток с минимално напрежение 5000 V с продължителност 1 min при сухо състояние на фланците, с което се проверява дали не се предизвиква коронов ефект при нарушаване на изолацията;

4. изпитване с прав ток с минимално напрежение 500 V при сухо състояние на фланците, при което съпротивлението им не трябва да бъде под 0,1 МЛЪ.

Раздел IX

Помпени станции

Чл. 62. (1) Помпите се монтират на открито или в самостоятелни сгради от негорими конструкции с леки покриви и без тавански и сутеренни помещения.

(2) Помпите трябва да се монтират върху фундаменти, които не са свързани с други строителни конструкции и горната им част е разположена над нивото на околния терен.

Чл. 63. Помпите трябва да имат защитни устройства, изключващи задвижването им при повишаване на налягането в нагнетателния тръбопровод над максимално допустимото налягане.

Чл. 64. (1) Минималното безопасно разстояние между отделните помпи, необходимо за тяхното обслужване, трябва да е не по-малко от 0,8 m, а разстоянието от тях до други съоръжения или стени - не по-малко от 1,5 m.

(2) При монтаж на открито се допуска разстоянието до други съоръжения да се намали до 0,4 m, ако са осигурени условия за обслужване и ремонт.

Чл. 65. (1) На смукателния тръбопровод на помпата се монтира спирателна арматура.

(2) На нагнетателния тръбопровод на помпата се монтират спирателна арматура, възвратен клапан и диференциален клапан, свързан с тръбопровода за обратно връщане на флуида.

Чл. 66. Уплътненията на помпите трябва да осигуряват надеждна защита от изтичане на работен флуид и да са изработени от материали, които са устойчиви на неговото въздействие.

Глава трета

ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ТРЪБОПРОВОДИТЕ И СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ ТЯХ

Раздел I

Общи изисквания за безопасна експлоатация

Чл. 67. (1) Собственикът или ползвателят на тръбопроводите или съоръженията към тях е длъжен:

1. да осигури тяхната безопасна и безаварийна експлоатация и да ги поддържа в съответствие с техническите изисквания, норми и правила за безопасност по наредбата и техническата им документация;

2. да изработи производствена инструкция въз основа на техническата документация и инструкциите за монтаж на тръбопроводите и съоръженията към тях и съобразно особеностите на обекта, в който те се експлоатират;

3. да осигури ефективен контрол на работата на тръбопроводите и съоръженията към тях и на обслужващия персонал;

4. да състави и съхранява техническо досие на всеки тръбопровод и съоръжение, което да съдържа техническата им документация, чертежите, изчисленията и документите за извършени ремонти, както и всички документи, издадени от органите за технически надзор;

НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА НЕФТОПРОВОДИ И НЕФТОПРОДУКТОПРОВОДИ

5. да има ревизионна книга за всеки тръбопровод, в която органите за технически надзор записват резултатите от извършените надзорни дейности, както и предписанията за отстраняване на констатираните нарушения;

6. да изпълнява и контролира изпълнението от обслужващия персонал на предписанията, дадени от органите за технически надзор;

7. (изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) да уведомява Главна дирекция „Инспекция за държавен технически надзор” (ГД „ИДТН”) на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН), Главна дирекция „Национална служба Гражданска защита”, Национална служба „Пожарна и аварийна безопасност” и други държавни органи съобразно тяхната компетентност за всяка авария или злополука, възникнала при експлоатацията на тръбопроводите и съоръженията към тях.

(2) Собственикът или ползвателят по ал. 1:

1. осигурява поддържането, ремонта и преустройството на тръбопроводите от лица, получили разрешение по чл. 36 ЗТИП за извършване на такава дейност;

2. определя със заповед лица с не по-ниско от средно техническо образование, които да представляват предприятието пред органите за технически надзор при извършване на проверки на предприятието или технически прегледи на тръбопроводите и съоръженията към тях;

3. осигурява персонал по чл. 44 ЗТИП ;

4. осигурява и документира инструктаж при постъпване на работа и ежегодна проверка на знанията на лицата по т. 2 и 3 за устройството и изискванията за безопасна експлоатация на тръбопроводите и съоръженията към тях;

5. поставя табели с указания за безопасно ползване на тръбопроводите.

Чл. 68. Собственикът или ползвателят и обслужващият персонал са длъжни да не допускат експлоатация на тръбопроводи и съоръжения:

1. с устройство, което не съответства на нормативните изисквания;

2. които показват повреда или неизправност при работа;

3. на които не е извършен технически надзор съгласно изискванията на ЗТИП и наредбата.

Чл. 69. Обслужващият персонал е длъжен да знае и спазва изискванията на наредбата, производствената инструкция и инструкциите на производителя за безопасна експлоатация, поддържане и ремонт.

Чл. 70. В производствената инструкция по чл. 67, ал. 1, т. 2 се определят задачите, функциите и отговорностите на обслужващия персонал и редът за пускане, обслужване и спиране на тръбопроводите и съоръженията към тях, действията при аварийни спирания и при аварии и злополуки, в т.ч.:

1. описание на тяхното устройство;

2. методи за провеждане на изпитванията;

3. начин на започване на експлоатацията;

4. подробна информация за:

а) интервалите и начина за провеждане на профилактика на тръбопроводите и съоръженията;

б) начина и сроковете за извършване на ремонтни работи;

в) сроковете за извършване на обходите на тръбопроводите по чл. 73, ал. 1 .

Чл. 71. Тръбопроводите и съоръженията към тях се консервират по подходящ начин при прекратяване на експлоатацията им за период, по-голям от 6 месеца.

Чл. 72. (1) Собственикът или ползвателят на тръбопровода независимо от периодичните технически прегледи, извършвани от органите за технически надзор, е длъжен да осигури извършването на външен технически преглед на тръбопроводите и съоръженията към тях най-малко веднъж в годината. Прегледът се документира и съхранява в досието по чл. 112 .

ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ТРЪБОПРОВОДИТЕ И СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ ТЯХ

(2) Ръководителят на предприятието определя със заповед лицата, които ще извършват прегледите по ал. 1.

Чл. 73. (1) Обслужващият персонал обхожда периодично тръбопроводите и съоръженията и проверява съгласно инструкциите за безопасна експлоатация за:

1. пропуски на флуид;
2. състоянието на арматурата, уплътненията, фланцовите и резбовите съединения, предпазните устройства, контролно-измервателните уреди и опорите и подвеските на тръбопроводите;
3. плътността на заваръчните, резбовите и фланцовите съединения;
4. изправното действие на работните манометри и изправността на предпазните устройства.

(2) Откритите при проверките неизправности се записват в сменния дневник и се съобщават на прекия ръководител.

Чл. 74. Обслужващият персонал спира незабавно функционирането на тръбопровода или съоръжението към тръбопровода:

1. когато налягането или температурата в тръбопровода или съоръжението към него се повишат над допустимите стойности;
2. когато в елементите, работещи под налягане, се открият издутини, пукнатини или пропуски;
3. при пожар и природни бедствия, застрашаващи непосредствено тръбопровода или съоръжението към него;
4. в други случаи, посочени в производствената инструкция.

Чл. 75. (1) На манометрите, монтирани на тръбопроводите и съоръженията към тях, се извършва метрологична проверка по реда на Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол.

(2) Изправното действие и настройката на предпазните клапани, обезопасяващи тръбопроводите, се проверяват преди монтажа им и най-малко веднъж на 12 месеца, като проверката трябва да се документира.

Чл. 76. (1) След пускане в действие на електрохимичната защита периодично се извършва проверка за установяване на нейната ефективност.

(2) Контролът на средствата за електрохимична защита се извършва в сроковете, посочени в БДС 15705-83, като изпитванията се документират и съхраняват в досието по чл. 67, ал. 1, т. 4.

Раздел II

Пожароопасни работи

Чл. 77. (1) Следните пожароопасни работи се извършват по наряд съгласно образеца в приложение № 4:

1. присъединяване на нов тръбопровод към действащ;
2. подаване на флуид след монтаж, ремонт или преустройство на тръбопровод;
3. въвеждане в експлоатация на тръбопровод;
4. почистване на тръбопроводите, монтаж и демонтаж на глухи фланци към действащи тръбопроводите;
5. демонтаж на тръбопроводите;
6. ремонт на тръбопроводите.

(2) Нарядите по ал. 1 се издават от лица, определени със заповед на ръководителя на предприятието, което експлоатира тръбопроводите.

(3) Допуска се специално обучени по инструкциите по чл. 78 работници да извършват самостоятелно и без наряд следните пожароопасни работи:

1. свързване на отделни контролно-измервателни уреди;
2. обслужване на тръбопроводите и съоръженията към тях по време на тяхната експлоатация.

НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА НЕФТОПРОВОДИ И НЕФТОПРОДУКТОПРОВОДИ

(4) Изпълнението на пожароопасни работи в зависимост от сложността им се извършва най-малко от двама работници, а при работа в шахти, тунели и дълбоки траншеи - най-малко от трима работници, като по-опитният от тях се назначава за ръководител на групата.

Чл. 78. Следните пожароопасни работи трябва да се извършват по утвърдени от ръководителя на предприятието инструкции за всеки вид работа:

1. свързване на отделни контролно-измервателни уреди;
2. обслужване на тръбопроводи и съоръженията към тях по време на тяхната експлоатация.

Чл. 79. (1) Работите по въвеждането в експлоатация и пускането на флуид в тръбопроводи с налягане над 0,5 МРа и ремонтните работи по действащи тръбопроводи чрез заваряване или газово рязане се извършват по специални планове за работа, одобрени от ръководителите на юридическите лица, експлоатиращи тръбопроводи и съоръжения, или от упълномощени от тях длъжностни лица.

(2) В плана за работа по ал. 1 се посочват точната последователност за извършване на работите, разпределението на работниците и на ръководния персонал, необходимите механизми и приспособления и се предвиждат всички необходими мерки за осигуряване на техническа и пожарна безопасност и на здравословни условия на труд.

(3) В плана за работа по ал. 1 се уточняват и лицата, отговорни за изпълнението на всяка пожароопасна работа, както и ръководителят на пожароопасните работи, който осъществява общото ръководство и координиране последователността на изпълнението им.

Чл. 80. Лицето, което издава наряд за извършване на пожароопасни работи, посочва в наряда изискванията и мерките за осигуряване на тяхното правилно и безопасно изпълнение, ръководителя на пожароопасните работи, както и лицата, отговорни за изпълнението на отделните пожароопасни работи.

Чл. 81. (1) Към плана за работа по чл. 79, ал. 1 и/или наряда за извършване на пожароопасни работи се прилага копие от чертежа на тръбопровода и съоръженията към него. Преди започване на пожароопасната работа ръководителят на пожароопасните работи проверява съответствието на чертежа с фактическото разположение на тръбопровода и съоръженията към него.

(2) Нарядът трябва да съдържа деня и часа на започване и завършване на пожароопасните работи. Когато те не могат да се завършат в определения срок, действието на наряда се продължава от лицето, което го е издало, като се посочват мерките, които трябва да се изпълнят, за да се гарантира безопасността по време на прекъсването на пожароопасните работи.

(3) Лицата, които издават наряди, ги завеждат в специален дневник. Ръководителят на пожароопасните работи се подписва в дневника при получаването и при връщането на наряда. Нарядите се съхраняват не по-малко от 12 месеца от лицето, което ги е издало. Нарядите за първоначално подаване на флуид и за присъединяване на тръбопроводи към действащи такива се съхраняват безсрочно в техническото досие по чл. 112 .

(4) Ръководителят на пожароопасните работи докладва ежедневно за хода им на лицето, издало наряда.

(5) Работи по ликвидиране на аварии се извършват без наряд до отстраняване на пряката опасност за хората, материалните ценности и околната среда, а следващите ги възстановителни работи се изпълняват по наряд.

Чл. 82. (1) Отговорност за осигуряване на необходимите средства за лична защита и за тяхната изправност носи ръководителят на пожароопасните работи или прекият ръководител - за пожароопасните работи по чл. 77, ал. 3 .

(2) Ръководителят на пожароопасните работи е длъжен:

1. да провери наличието и изправността на личните предпазни средства преди започване на пожароопасната работа;

ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ТРЪБОПРОВОДИТЕ И СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ ТЯХ

2. да инструктира срещу подпис в наряда подчинените си работници за необходимите мерки за безопасност при изпълнение на пожароопасните работи;

3. да организира работата така, че да може бързо да изведе работниците от опасната зона.

(3) Всички разпореждания за реда за извършване на пожароопасните работи се издават от ръководителя на пожароопасните работи.

Чл. 83. (1) При работа във взривоопасни и пожароопасни места се употребяват инструменти и уреди, които не образуват искри. На обекта и около него се поставят установените знаци за безопасност на труда и противопожарна охрана и необходимите предупредителни надписи и в него не се допускат други лица извън участниците в пожароопасните работи.

(2) Работниците, които изпълняват работи в места по ал. 1, използват само взривозащитени осветителни преносими лампи с напрежение 12 V и облекло от антистатични материали. Обувките им трябва да са без железни гвоздеи и обковки.

Чл. 84. Не се допуска извършването на пожароопасни работи в изкопи и траншеи с монтирано покритие върху тях, без да е осигурена вентилация.

Чл. 85. Допуска се поставянето на бандажи и скоби, специално предназначени за тази цел, върху повредени тръбопроводи като временна мярка.

Чл. 86. Врязване в действащ тръбопровод без намаляване на налягането в него се допуска само когато се употребяват специални приспособления, които не позволяват изтичането на флуид навън.

Чл. 87. Глухите фланци, които се монтират на тръбопроводи, трябва да са изчислени за максималното налягане, да имат дръжки, излизащи извън периферията на фланците, и да позволяват бърз монтаж и демонтаж.

Чл. 88. (1) Преди и на всеки два часа по време на заваряване или рязане в помещения, в които са монтирани тръбопроводи, от най-трудно проветряемите зони на помещенията и околните канали, шахти и коридори се вземат проби за наличието на взривоопасни концентрации от транспортирания флуид или негови летливи съставки във въздуха.

(2) През цялото времетраене на извършване на дейностите по ал. 1 надземните помещения се проветряват, а подземните се вентилират.

Чл. 89. (1) Спускането на работници в шахти без стълби, през които преминават тръбопроводи с нефт или течни нефтопродукти, се извършва посредством преносими метални стълби, чиито приспособления за закрепване не образуват искри при удар или триене.

(2) Работниците се спускат в шахтите, изкопите и други места с поставени спасителни колани. На повърхността откъм страната на вятъра трябва да дежурят не по-малко от двама души, които да държат краищата на въжетата от спасителните колани на спуснатите работници и да наблюдават непрекъснато за здравословното им състояние.

(3) При изкопни работи на повредени подземни тръбопроводи се вземат мерки за недопускане запалването на флуида, изтичащ от тръбопровода.

Чл. 90. (1) Ръководителите на всички предприятия, които експлоатират тръбопроводи и съоръжения по чл. 1, т. 1, организират аварийни групи с денонощно дежурство на инженерно-технически работници и работници шлосери.

(2) Ръководителите на предприятията, експлоатиращи тръбопроводи и съоръжения по чл. 1, т. 2, организират дежурство на добре подготвени шлосери.

(3) Съобщенията, постъпващи в аварийната група, се регистрират в специални дневници. В тези дневници се отбелязват времето на получаване на съобщението, часът на тръгване на аварийната група, времетраенето на отстраняването на повредите, характерът им и какви работи са извършени.

НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА НЕФТОПРОВОДИ И НЕФТОПРОДУКТОПРОВОДИ

Раздел III

План за предотвратяване и ликвидиране на аварии

Чл. 91. Собствениците или ползвателите на съоръжения по чл. 1, т. 1 разработват и актуализират план за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при бедствия, аварии и катастрофи, наричан по-нататък „План за предотвратяване и ликвидиране на аварии” (ППЛА).

Чл. 92. (1) Планът за предотвратяване и ликвидиране на аварии определя действията и задълженията на персонала, ангажиран с експлоатацията на помпените станции, тръбопроводите и съоръженията към тях, при природни бедствия, възникване на аварийни ситуации и при локализиране и ликвидиране на аварии.

(2) Планът за предотвратяване и ликвидиране на аварии съдържа:

1. оперативна част, включваща схеми на тръбопровода и съоръженията към него, план на помпените станции с означени схеми на енергоносителни системи, водоеми, транспортни съоръжения, противопожарни съоръжения и други;

2. профилактични мерки за предотвратяване на аварии, предвиждащи: методи за проучване на възможни аварийни ситуации; мерки, които биха предотвратили възникването на авария; места за складиране и поддържане на материали, инструменти, средства за защита и за долекарска медицинска помощ и др.;

3. разпределение на задълженията между отделните лица, участващи в ликвидирането на аварията, и взаимодействието им;

4. списък на длъжностните лица от предприятието и от външни органи и организации, които трябва незабавно да бъдат уведомени за аварията.

(3) Ръководителят на предприятието е длъжен да организира запознаването на работещите с плана и задълженията им, свързани с конкретното работно място.

(4) Периодично, но най-малко веднъж годишно, в предприятията се организира проиграване на възможните аварийни ситуации, предвидени в ППЛА.

(5) Планът за предотвратяване и ликвидиране на аварии се съгласува по реда на Правилника за организацията и дейността по предотвратяване и ликвидиране на последствията при бедствия, аварии и катастрофи и се утвърждава от ръководителя на предприятието.

Глава четвърта ТЕХНИЧЕСКИ НАДЗОР

Раздел I

Общи изисквания

Чл. 93. Орган за технически надзор по наредбата е председателят на ДАМТН чрез ГД „ИДТН”.

Чл. 94. (1) Тръбопроводите и помпените станции за транспортиране на нефт и нефтопродукти се изграждат по инвестиционни проекти, заверени от органите за технически надзор.

(2) На заверяване по ал. 1 подлежат инвестиционните проекти, съдържащи проектната документация на проектите части, отнасящи се до проектирането на тръбопроводите и помпените станции за транспортиране на нефт и нефтопродукти.

(3) Органите за технически надзор извършват експертиза на проектите по ал. 2 в срок 15 работни дни от получаването им, като:

1. заверяват проектната документация по ал. 1;

2. отказват да ги заверят и писмено уведомяват заявителя - когато проектните решения не отговарят на изискванията на наредбата.

(4) За заверяване се предоставя едно копие от проектите по ал. 2, като органите за технически надзор заверяват с подпис и печат всички страници на текстовата част и чертежите на проектната документация.

(5) Откази за заверяване по ал. 3, т. 2 могат да се правят само по законосъобразност, като се мотивират писмено и се посочват съответните нарушения на нормативната уредба.

(6) Алинеи 1 - 5 не се прилагат за тръбопроводите и помпените станции за транспортиране на нефт и нефтопродукти, за които с наредбите по чл. 7 ЗТИП се изисква да бъде оценено съответствието им със съществените изисквания след тяхното монтиране на мястото, където ще се експлоатират.

(7) Заверяването на проектите се съвместява с процедурата за съгласуване и одобряване на инвестиционните проекти по реда на Закона за устройство на територията (ЗУТ).

Чл. 95. Ремонтът и преустройството на тръбопроводите и съоръженията за транспортиране на нефт и нефтопродукти се извършват по техническа документация, заверена от органите за технически надзор по реда и в срока по чл. 94, ал. 3 - 5 за съответствието ѝ с изискванията, определени в наредбата.

Чл. 96. (1) Ремонтът, поддържането и преустройването на тръбопроводите за транспортиране на нефт и нефтопродукти се извършват от лица, получили разрешение по чл. 36 ЗТИП за извършване на такава дейност от председателя на ДАМТН или от оправомощени от него длъжностни лица от ГД „ИДТН“.

(2) Лицата, които кандидатстват за получаване на разрешение по ал. 1, трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да са вписани като търговци в търговския регистър;
2. да разполагат със следния персонал:
 - а) лице с висше техническо образование, което да контролира качеството на влаганите материали и спазването на изискванията на проектната документация и на наредбата;
 - б) лице с не по-ниско от средно техническо образование, което да контролира прилагането на процедурите за изпълнение на неразглобяеми съединения;
 - в) лица с правоспособност и притежаващи сертификат за одобрение по чл. 5 ;
3. да притежават:
 - а) технологични съоръжения, машини, технически средства, метрологично проверени средства за измерване и други съоръжения, осигуряващи спазването на проектната и конструкторската документация и изискванията на наредбата;
 - б) технологични инструкции за поддържане на тръбопроводите;
 - в) нормативните актове и българските стандарти за тръбопроводите, които ще ремонтират, поддържат или преустройват;
 - г) длъжностни характеристики на ръководния и на изпълнителския персонал;
 - д) писмени процедури, чрез които да докажат, че ще осигурят ефективен контрол за изпълнението на изискванията, заложи в проекта и в технологичната документация, за спазването на процедурите за изпълнение на неразглобяемите съединения, за съответствието на вложените материали с проекта и за тяхната проследимост.

(3) Лицата по ал. 2 отправят до регионалните отдели на ГД „ИДТН“ писмено заявление, в което посочват дейностите, за които желаят да получат разрешение, и следните документи:

1. удостоверение за актуално състояние на съдебната регистрация;
2. списък на персонала по ал. 2, т. 2, букви „а“ и „б“ с копие на документите за завършено образование;
3. копия от свидетелствата за правоспособност и сертификатите на лицата по ал. 2, т. 2, буква „в“;
4. списък на съоръженията, машините и техническите средства по ал. 2, т. 3, буква „а“;
5. списък на технологичните инструкции по ал. 2, т. 3, буква „б“;
6. списък на нормативните актове и българските стандарти, които притежават.

НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА НЕФТОПРОВОДИ И НЕФТОПРОДУКТОПРОВОДИ

(4) Когато лицето по ал. 2 има сертифицирана система за осигуряване на качеството от орган за сертификация на системи по качество, счита се, че то отговаря на изискванията на ал. 2, т. 2 и т. 3, букви „б“, „г“ и „д“.

(5) С писменото си заявление лицето по ал. 2 може да поиска получаване на разрешение за дейност с ограничен обхват, за конкретна дейност, конкретни материали, налягания и др. В тези случаи лицето трябва да отговаря само на тези условия по ал. 2, които са необходими за извършване на конкретната дейност по поддържане, ремонт или преустройство.

(6) Инспекторите на регионалния отдел на ГД „ИДТН“ проверяват съответствието на кандидатите с изискванията на ал. 2 и в срок 20 дни от получаване на писменото заявление представят протокол за резултатите от проверката на председателя на ДАМТН или на оправомощените от него длъжностни лица.

(7) В срок 7 дни след получаване на протокола по ал. 6 председателят на ДАМТН или оправомощените от него длъжностни лица издават разрешение, когато кандидатите отговарят на изискванията на ал. 2, или мотивирано отказват издаването на разрешение, когато не отговарят на изискванията на ал. 2.

Чл. 97. Отказите на председателя на ДАМТН да издаде разрешение по чл. 36 ЗТИП подлежат на обжалване в 14-дневен срок от получаването им пред Върховния административен съд по реда на Закона за Върховния административен съд, а отказите на оправомощените длъжностни лица от ГД „ИДТН“ - по реда на Закона за административното производство.

Чл. 98. (1) Разрешенията по чл. 36 ЗТИП се издават за срок 3 години.

(2) Председателят на ДАМТН или оправомощените от него длъжностни лица от ГД „ИДТН“ могат да отнемат с мотивирана писмена заповед разрешение по чл. 36 ЗТИП, когато лицето, получило разрешението, престане да отговаря на някое от условията за неговото издаване.

Раздел II

Регистриране

Чл. 99. (1) Собствениците или ползвателите на тръбопроводи и помпени станции са длъжни в 7-дневен срок след изграждането им да ги регистрират в регионалните отдели на ГД „ИДТН“, на чиято територия ще се експлоатират.

(2) Регистрирането по ал. 1 се извършва по писмено заявление на собственика или ползвателя, придружено:

1. за тръбопроводите, за които има наредби по чл. 7 ЗТИП - от ревизионна книга и два екземпляра от придружаващата документация и декларацията за съответствие съгласно съответната наредба по чл. 7 ЗТИП;

2. за тръбопроводите, за които няма наредби по чл. 7 ЗТИП - от ревизионна книга и следните документи в два екземпляра:

а) заверен проект по чл. 94 и/или ексекутивна документация;

б) удостоверения за качество на използваните материали;

в) протоколи за проведените изпитвания и протоколи за почистване на тръбопровода;

3. за помпени станции - от заверени проекти по чл. 94, а когато е оценено съответствието с изискванията на наредби по чл. 7 ЗТИП - и от декларация за съответствие.

Чл. 100. (1) Тръбопроводите и помпените станции се пререгистрират от органите за технически надзор при:

1. промяна на техния собственик или ползвател;

2. преустройство.

(2) Пререгистрирането по ал. 1 се извършва по писмено заявление на собственика или ползвателя, придружено в случая по ал. 1, т. 2 със следните документи в два екземпляра:

1. обяснителна записка за извършените промени;
2. проектната документация, по която е извършено преустройството;
3. удостоверения за качество на използваните материали, протоколи за проведени изпитвания и протоколи за почистване на тръбопровода.

Чл. 101. Заявленията за регистриране или пререгистриране се разглеждат в срок 7 дни след получаването им. Ако не бъдат констатирани непълноти в представените документи, органите за технически надзор регистрират съоръжението.

Раздел III

Технически прегледи и проверки

Чл. 102. (1) Органите за технически надзор извършват следните технически прегледи с изпитване на якост и плътност на тръбопроводите за транспортиране на нефт и нефтопродукти:

1. първоначални - след регистрирането им;
2. периодични - веднъж на 8 години;
3. след преустройство;
4. когато не са експлоатирани повече от 6 месеца;
5. след подмяна или ремонт на елементи под налягане.

(2) Веднъж на 12 месеца органите за технически надзор извършват технически преглед на тръбопроводите за транспортиране на нефт и нефтопродукти без спиране на експлоатацията.

(3) Техническите прегледи по ал. 1 се извършват по реда на глава втора, раздел VIII.

(4) Допуска се при извършване на периодични технически прегледи по ал. 1, т. 2 изпитване на тръбопровода да се извърши с продукта, който се транспортира, по инструкция, разработена от собственика или ползвателя на тръбопровода и съгласувана с регионалния отдел на ГД „ИДТН”, регионалното звено за пожарна и аварийна безопасност в регионалната дирекция на вътрешните работи или в Столичната дирекция на вътрешните работи и регионалните звена на Министерството на околната среда и водите.

(5) За извършване на първоначалните технически прегледи на тръбопроводите за транспортиране на нефт и нефтопродукти техните собственици или ползватели са длъжни да отправят писмено заявление до органите за технически надзор, които са ги регистрирали. В срок 10 дни след получаване на писменото заявление органите за технически надзор извършват първоначалния технически преглед.

(6) Собствениците или ползвателите на тръбопроводите за транспортиране на нефт и нефтопродукти са длъжни да уведомят органите за технически надзор за настъпването на събитие по ал. 1, т. 4 в 7-дневен срок от настъпването му.

(7) Допуска се изпитванията при извършване на прегледите по ал. 1, т. 2 на тръбопровода по чл. 1, т. 1 да се заменят с други методи за определяне на техническото им състояние. Методите се съгласуват с ГД „ИДТН”. Заключение за годността за безопасна експлоатация се дава от лицето, извършило изпитването.

Чл. 103. Допуска се удължаване до 6 месеца на сроковете по чл. 102, ал. 1, т. 2 по писмено заявление на собственика или ползвателя на тръбопроводите, в което той предлага нова дата за извършване на периодичния преглед и технически и организационни мерки за осигуряване на безопасната експлоатация в този срок.

Чл. 104. (1) За извършване на техническия преглед собственикът или ползвателят осигурява спиране, почистване и възможност за извършване на съответния преглед или изпитване.

(2) Техническите прегледи се извършват в присъствието на собственика или ползвателя или на лицето по чл. 67, ал. 2, т. 2 .

НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА НЕФТОПРОВОДИ И НЕФТОПРОДУКТОПРОВОДИ

Чл. 105. (1) Органите за технически надзор записват резултатите от извършените технически прегледи в ревизионните книги чрез попълване на ревизионен акт, в който посочват:

1. констатираните неизправности, нарушения, дефекти и други несъответствия с изискванията на наредбата и/или на техническата документация и предписания за тяхното отстраняване;

2. разрешава ли се по-нататъшна експлоатация на тръбопровода и при какви условия, или се спира и причините за това;

3. годината на следващия периодичен преглед;

4. стойността на работните параметри, ако бъдат намалени;

5. извършените допълнителни изпитвания и изследвания - техният вид и резултатите от тях с посочване на местата, откъдето са взети образците за изпитване, както и причините, които са наложили тези изпитвания.

(2) При констатирани нарушения, неизправности и дефекти, които не позволяват по-нататъшна безопасна експлоатация, тръбопроводът за транспортиране на нефт и нефтопродукти се спира от органите за технически надзор по реда на чл. 110, ал. 1 .

(3) Органите за технически надзор дават писмени предписания и срокове за отстраняване на нарушенията, неизправностите и дефектите. След изпълнение на предписанията те разрешават експлоатацията на тръбопровода за транспортиране на нефт и нефтопродукти, което се вписва в ревизионната книга.

(4) След извършването на техническите прегледи по чл. 102, ал. 1, т. 1 органите за технически надзор съставят акт за технически преглед със заключение за съответствието на тръбопроводите с изискванията на наредбата.

Чл. 106. (1) Тръбопроводите и помпените станции, за които няма наредби по чл. 7 ЗТИП , се пускат в експлоатация след издаване на писмено разрешение от органите за технически надзор, които са ги регистрирали.

(2) Разрешението по ал. 1 се издава по писмено заявление на собственика или ползвателя, ако са изпълнени изискванията на чл. 67, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 1 - 3 и след положителен резултат от:

1. първоначален технически преглед - за тръбопроводите и съоръженията към тях;

2. първоначална проверка по чл. 108, ал. 1 - за помпените станции.

(3) В 10-дневен срок от получаването на писменото заявление органите за технически надзор издават писмено разрешение за експлоатация, ако са изпълнени изискванията на ал. 2, а ако не са изпълнени - в същия срок мотивират писмено отказа си да издадат разрешение.

(4) Разрешението за експлоатация, издадено от органите за технически надзор, е основание за запълването с работен флуид и пускането в експлоатация на съответния тръбопровод или пускането в експлоатация на помпената станция.

Чл. 107. След извършване на първоначален технически преглед на тръбопроводите, за които има наредби по чл. 7 ЗТИП , и след издаване на разрешение за експлоатация на тръбопроводите, за които няма наредби по чл. 7 ЗТИП, органите за технически надзор заверяват с подпис и печат ревизионната книга и я предават на собственика или ползвателя заедно с акта за първоначален технически преглед или разрешението за експлоатация.

Чл. 108. (1) Органите за технически надзор извършват първоначални проверки на помпените станции преди пускането им в експлоатация и най-малко веднъж на 3 години проверка на помпените станции и на обектите, в които се експлоатират тръбопроводи, която обхваща:

1. външен преглед на състоянието на съоръженията;

2. наличието на персонал с необходимата квалификация;

3. спазването на изискванията на наредбата;

4. поддържането в изправност на съоръженията;

5. наличието на документацията, която трябва да се води и съхранява на обекта, и на документите от прегледите и изпитванията, чието извършване е задължение на собственика или ползвателя;

6. наличието на организация за изпълнение на пожароопасни работи и за ликвидиране на аварийни ситуации.

(2) Органите за технически надзор съставят акт за резултатите от извършената проверка, който връчват на собственика или ползвателя или на лицето по чл. 67, ал. 2, т. 2 .

Чл. 109. Органите за технически надзор могат да извършват внезапни проверки и технически прегледи по своя инициатива, както и технически прегледи по искане на собственика или ползвателя на тръбопроводите и помпените станции.

Чл. 110. (1) Органите за технически надзор разпореждат с писмена заповед и/или вписване в ревизионната книга, или с вписване в акта по чл. 108, ал. 2 спиране на експлоатацията на тръбопроводите и помпените станции за транспортиране на нефт и нефтопродукти, когато:

1. устройството и/или експлоатацията им престанат да съответстват на техническата им документация или на изискванията на наредбата или когато са констатирани повреди и неизправности;

2. се експлоатират без издадено разрешение за експлоатация, когато такава се изисква;

3. не са изпълнени изискванията на чл. 67, ал. 1, т. 1 - 3 и 6 и ал. 2, т. 2 - 3 ;

4. тръбопроводите се поддържат или са ремонтирани, или преустроени от лице, което не е получило разрешение по чл. 36 ЗТИП за извършване на такава дейност;

5. на тръбопроводите за транспортиране на нефт и нефтопродукти не е извършен технически преглед съгласно чл. 102 , а на помпените станции - първоначална проверка по чл. 108 .

(2) Ръководителят на предприятието, собственикът или ползвателят и обслужващият персонал са длъжни да не допускат експлоатацията на тръбопроводи и помпени станции, когато е налице събитие по ал. 1, т. 1 - 5.

(3) След отстраняване на причините, поради които тръбопроводите и помпените станции са били спрени от експлоатация, органите за технически надзор разрешават експлоатацията с писмена заповед и/или с вписване в ревизионната книга.

(4) Когато тръбопроводите се бракуват, собственикът или ползвателят е длъжен в 10-дневен срок да уведоми за това органите за технически надзор.

Чл. 111. (1) При поява на дефекти или износване на елементите на тръбопроводите или когато са нарушени други изисквания за безопасност, посочени в документацията им, собственикът или ползвателят може да поиска от органите за технически надзор разрешение за експлоатация при други условия или с по-ниски параметри.

(2) Към писменото заявление по ал. 1 се прилагат необходимите изчисления, протоколи от изпитвания и/или експертни заключения, които доказват, че съоръжението по ал. 1 може да работи безопасно при новите параметри и условия.

Чл. 112. Органите за технически надзор и собствениците и ползвателите на тръбопроводи и помпени станции съставят и съхраняват техническо досие, което съдържа:

1. документите, представени при регистрацията и пререгистрацията;

2. актовете за техническите прегледи или проверки;

3. разрешението за експлоатация;

4. документите за извършени ремонти или преустройства, включително чертежи, изчисления, удостоверения за качество на вложените материали, протоколи от извършени изпитвания;

5. документите, издадени от органите за технически надзор.

НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА НЕФТОПРОВОДИ И НЕФТОПРОДУКТОПРОВОДИ

Раздел IV

Действия при аварии и злополуки

Чл. 113. (1) За всяка авария или злополука, възникнала при експлоатацията на тръбопроводите и помпените станции, собственикът или ползвателят уведомява незабавно регионалния отдел на ГД „ИДТН”, като до пристигане на негови инспектори взема мерки за оказване помощ на пострадалите и за предотвратяване развитието на аварията.

(2) До идване на инспекторите на ГД „ИДТН” собственикът или ползвателят е длъжен да запази непроменена обстановката, създадена при аварията или злополуката, ако това не създава допълнителна опасност за развитие на аварията, за възникване на нови злополуки или за поражения върху околната среда. Когато се наложи изменение на обстановката, собственикът или ползвателят представя на инспекторите писмена справка за извършените изменения и за причините, наложили това.

Чл. 114. Инспекторите на ГД „ИДТН” обследват причините за възникването на аварията или злополуката. За резултатите от обследването се съставя протокол.

Чл. 115. (1) Ремонтът на аварирани тръбопроводи се извършва по съгласуваната от органите за технически надзор документация, по която са изградени съответните обекти.

(2) Лицето, извършило ремонта, изготвя екзекутивна документация за извършената работа, копие от която предоставя на органа за технически надзор, регистрирал съоръжението.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. „Оправомощено лице” е лице, назначено да обслужва, поддържа или контролира тръбопровод или съоръжение към него за транспортиране на нефт и нефтопродукти.

2. „Помпена станция” е енергиен обект, предназначен за повишаване налягането на нефта или течния нефтопродукт с цел транспортирането му.

3. „Обслужващ персонал” е персонал за управление на тръбопровод и съоръжения в помпена станция.

4. „Инструкция” е комплект от технически правила, указания, предписания и др.

5. „Максимално работно налягане” е максималното ефективно налягане на флуида в МРа, което се допуска при експлоатацията на тръбопровода или съоръжението към него.

6. „Работно налягане” е налягането, на което е подложен тръбопроводът или съоръжението при нормални работни условия при липса на неизправност в което и да е устройство или поток.

7. „Проектно налягане” е налягането, при което са направени проектните изчисления и което не може да бъде по-ниско от максималното работно налягане.

8. „Изпитване на якост” е специфична процедура за проверка на механичната якост на елементите на тръбопровода.

9. „Налягане при изпитване на якост” е налягането, прилагано спрямо тръбопровод и прилежащите му съоръжения при изпитване на механичната им якост.

10. „Изпитване на плътност” е специфична процедура за проверка на спазването на изискванията за плътност на елементите на тръбопровод.

11. „Контролирано” е изпускането на флуид, съобразено с подадени команди или извършвани действия от оператора на тръбопровода.

12. „Авария” е внезапна технологична повреда на тръбопроводи, съоръжения и/или агрегати, съпроводена с взривове, образуване на пожари, замърсяване на околната среда, разрушения, жертви или заплахи за живота и здравето на населението.

13. „Аварийни ремонтно-възстановителни работи” са дейности по възстановяването на тръбопроводи и съоръжения или на части от тях до нормалното им работно състояние, в което са били в експлоатация преди частичното им унищожаване и/или повреждане в резултат на авария.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

14. „Преустройство” са дейности по възстановяване, замяна на тръбопроводи, основни съоръжения и други елементи, съчетано с изпълнението на нови дейности, с които се увеличават качествените характеристики, безопасността и трайността на тръбопроводи и съоръжения за транспортиране на нефт и течни нефтопродукти.

15. „Ремонт” са дейности по частично възстановяване и/или частична замяна на части от тръбопроводи, съоръжения и други основни елементи и по частично възстановяване и/или частична замяна на части от тръбопроводи и съоръжения за транспортиране на нефт и течни нефтопродукти, при които първоначално вложени, но износени материали, съоръжения и други основни детайли се заменят с други видове или се извършват нови видове работи, с които се възстановява експлоатационната им годност, подобрява се или се удължава срокът на тяхната експлоатация.

16. „Поддържане” са дейности по поддържането в изправност на тръбопроводи и съоръжения към тях за транспортиране на нефт и нефтопродукти и дейности по подмяна на техни елементи, които не се смятат за преустройства и ремонти по т. 14 и 15.

17. „Газоопасни места” са онези зони в атмосферата, в които постоянно има или могат да се появят силно токсични или токсични газове, пари, аерозоли или прах в количества над допустимите санитарно-хигиенни норми.

18. „Взривоопасни места” са онези зони в атмосферата, в които постоянно има или може да се образува експлозивна смес на въздуха с газове, пари, аерозоли или прах.

19. „Пожароопасни места” са онези зони в атмосферата, в помещения или на открито, в които има или могат да се появят флуиди, които съгласно Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества се класифицират в една от следните категории: изключително запалими, силно запалими и запалими, при наличието на които и при благоприятни условия (температура, открит огън и т.н.) може да възникне пожар.

20. „Пожароопасни работи” са дейности, извършвани в газоопасни, взривоопасни и пожароопасни места.

21. „Нефтопровод” е свързани помежду си тръбни елементи, които са предназначени за пренос на суров нефт; нефтопроводите включват тръби или система от тръби, тръбни елементи, фитинги, компенсатори, арматура и други устойчиви на налягане елементи; съоръжения към тях са спирателни кранови възли, технологична далекосъобщителна мрежа и електрохимична защита.

22. „Нефтопродуктопровод” е свързани помежду си тръбни елементи, които са предназначени за пренос на течни нефтопродукти; нефтопродуктопроводите включват тръби или система от тръби, тръбни елементи, фитинги, компенсатори, арматура и други устойчиви на налягане елементи; съоръжения към тях са спирателни кранови възли, технологична далекосъобщителна мрежа и електрохимична защита.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (1) Устройството на тръбопроводите и помпените станции, изградени преди влизането в сила на наредбата, трябва да съответства на проекта, по който са изградени.

(2) Собствениците или ползвателите на тръбопроводите или помпените станции по ал. 1 са длъжни да ги регистрират пред органите за технически надзор в срок два месеца след влизането в сила на наредбата.

(3) Органите за технически надзор регистрират и издават разрешение за експлоатация на тръбопроводите и помпените станции по ал. 1 по писмено заявление на собственика или ползвателя, придружено:

1. за тръбопровод - с ревизионна книга и следните документи в два екземпляра:
 - а) проект и/или екзекутивна документация;
 - б) удостоверения за качество на използваните материали;
 - в) протоколи за проведените преди пускането им в действие изпитвания на якост и плътност;
 - г) протоколи за извършени периодични изпитвания на якост и плътност;

НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА НЕФТОПРОВОДИ И НЕФТОПРОДУКТОПРОВОДИ

д) протоколи от извършен при изграждането им безразрушителен контрол на неразглобяемите съединения;

е) писмени доказателства, че са изпълнени изискванията на чл. 67, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 1 - 3 ;

2. за помпена станция - следните документи в два екземпляра:

а) проект и/или ексекутивна документация;

б) писмени доказателства, че са изпълнени изискванията на чл. 67, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 1 - 3 .

(4) В случаите, в които не може да бъде представена документацията по ал. 3, собственикът или ползвателят представя на органите за технически надзор:

1. за тръбопровод - ревизионна книга и следните документи в два екземпляра:

а) инвестиционен проект - заснемане;

б) проверочни изчисления;

в) писмени доказателства, че са изпълнени изискванията на чл. 67, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 1 - 3 ;

2. за помпена станция - инвестиционен проект - заснемане в два екземпляра.

(5) В случаите по ал. 4 органите за технически надзор издават разрешения за експлоатация въз основа на положителни резултати от извършено изпитване на якост и плътност на тръбопровода или изпитвания по чл. 102, ал. 7 , а за помпена станция - въз основа на положителни резултати от първоначална проверка. Собствениците или ползвателите са длъжни да осигурят извършването на изпитванията в срок 6 месеца след влизането в сила на наредбата.

(6) За дата на последния технически преглед по чл. 102, ал. 1, т. 2 на тръбопроводите по ал. 1 се счита датата на последния протокол за извършено изпитване на якост, представен от собственика.

(7) Изпитванията по чл. 102, ал. 1, т. 2 на тръбопроводите по ал. 1 се извършват по реда, определен в проекта за изграждането им.

§ 3. Указания по прилагането на наредбата дава министърът на икономиката и енергетиката, а по отношение на техническия надзор - председателят на ДАМТН.

§ 4. Наредбата се приема на основание чл. 200, ал. 3 от Закона за енергетиката и чл. 31, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите .

§ 5. Наредбата влиза в сила 6 месеца след обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към

Постановление № 206 на Министерския съвет от 27 септември 2005 г. за приемане на Устройствен правилник на Министерството на икономиката и енергетиката

(ДВ, бр. 78 от 2005 г., в сила от 1.10.2005 г.)

§ 3. Навсякъде думите „министъра на енергетиката и енергийните ресурси“, „министърът на енергетиката и енергийните ресурси“, „Министерство на енергетиката и енергийните ресурси“ и „Министерството на енергетиката и енергийните ресурси“ се заменят съответно с „министъра на икономиката и енергетиката“, „министърът на икономиката и енергетиката“, „Министерство на икономиката и енергетиката“ и „Министерството на икономиката и енергетиката“ в следните нормативни актове:

7. Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на нефтопроводи и нефтопродуктопроводи, приета с Постановление № 312 на Министерския съвет от 2004 г. (ДВ, бр. 104 от 2004 г.);

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 24. Министърът на финансите да извърши необходимите промени по бюджетите на съответните администрации във връзка със създаването на Министерство на икономиката и енергетиката.

**ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към
Постановление № 109 на Министерския съвет от 8 май 2006 г. за приемане
на Устройствен правилник на Българския институт по метрология
(ДВ, бр. 40 от 2006 г., в сила от 5.05.2006 г.)**

§ 2. Навсякъде думите „Държавната агенция за метрология и технически надзор” се заменят с „Държавната агенция за метрологичен и технически надзор” в следните нормативни актове:

7. Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на нефтопроводи и нефтопродуктопроводи, приета с Постановление № 312 на Министерския съвет от 2004 г. (обн., ДВ, бр. 104 от 2004 г.; изм., бр. 78 от 2005 г.);

**НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА
НЕФТОПРОВОДИ И НЕФТОПРОДУКТОПРОВОДИ**

Приложение № 1
към чл. 8, ал. 6

Минимално разстояние в метри от сгради и промишлени обекти до тръбопроводи по чл. 1

Диаметър на тръбопровода (mm) /Макс.Рраб (MPa)	< 150	159-300	325-500	525-700	725-1000	>1000
от 0,5 до 1,6 включително	5	7	10	10	10	10
от 1,6 до 3,0 включително	15	18	20	30	40	50
от 3,0 до 7,0 включително	20	30	36	50	60	70
от 7,0 до 10,0 включително	25	40	50	60	70	80
над 10,0	40	50	60	70	80	100

**Изчисление на якост под действие на вътрешното налягане на
нефтепродуктопроводи**

За прави тръби минималната дебелина на стената, необходима да издържи натоварванията от вътрешното налягане в тръбопровода, се изчислява, както следва:

$$T_{\min} = \frac{DP \cdot D}{2s_p}$$

$$s_p \geq J R_{t0,5}(\theta) \cdot F \cdot E,$$

където:

T_{\min} е изчислителната минимална дебелина на стената в милиметри (mm);

DP - проектното налягане в МРа;

D - външният диаметър на тръбата в милиметри (mm);

σ_p - стойността на допустимото напрежение (N/mm²);

$R_{t0,5}(\theta)$ - минималната стойност на минималната граница на провлачване при проектна температура (N/mm²);

F - коефициент на проектиране;

E - коефициент на якост на надлъжното заваръчно съединение на тръбите.

Минималната стойност на коефициента на проектиране F се приема, както следва:

1. В зависимост от класа на тръбопровода

Клас местоположение	Коефициент на проектиране F
1	0,72
2	0,60
3	0,50
4	0,40

2. Тръбопроводи в границите на помпените станции $F \leq 0,67$.

3. $F \leq 0,60$ за тръбопроводи 1 клас, които:

а) преминават през блата;

б) пресичат в кожух жп линии, автомагистрали и пътища I, II и III клас;

в) пресичат въздушни електропроводи с високо напрежение.

4. Тръбопроводи от I и II клас, които пресичат път без кожух $F \leq 0,50$.

Минималната стойност на E в зависимост от метода на заваряване и в зависимост от това дали тръбите са с надлъжен шев (SAWL) или със спирален шев (SAWH) се избира от 0,6 до 1.

■

Забележки:

1. Към изчислената минимална дебелина на стената на тръбата се прибавя специфицираният допуск за дебелина на стената по БДС EN 10208.

2. При максимална работна температура, по-ниска или равна на 60 °C

**НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА
НЕФТОПРОВОДИ И НЕФТОПРОДУКТОПРОВОДИ**

$$Rt_{0,5}(\theta) = Rt_{0,5}$$

където $Rt_{0,5}$ е минималната стойност на минималната граница на провлачване при температура 20 °C (N/mm²).

Определяне на въглеродния еквивалент

$$CEV = C\% + \frac{Mn\%}{6} + \frac{Cr\% + Mo\% + V\%}{5} + \frac{Cu\% + Ni\%}{15}$$

**НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА
НЕФТОПРОВОДИ И НЕФТОПРОДУКТОПРОВОДИ**

Приложение № 4
към чл. 77, ал. 1

НАРЯД №

от Г.

за извършване на пожароопасни работи

1. Наименование на фирмата - собственик или ползвател на тръбопровода

или съоръжението:

.....

.....

2. Име, презиме, фамилия и длъжност на ръководителя на групата, която ще

извършва пожароопасните работи:

.....

3. Място и характер на работата:

.....

.....

4. Състав на работната група (име, фамилия и длъжност)

1.

2.

3.

4.

5.

6.

5. Час и дата на началото на работата: Г.

Час и дата на края на работата: Г.

6. Технологична последователност на основните операции при извършване

на работата:

.....

.....

7. Работата се разрешава:

7.1. След приемане на следните мерки за безопасност:

.....

.....

7.2. При спазване на:

а) инструкция, утвърдена от ръководителя на експлоатационното предприятие за вида пожароопасна работа

.....

(посочва се наименованието на инструкцията)

б) план за работа, одобрен от собственика или ползвателя или от упълномощено от него длъжностно лице

.....

(посочва се наименованието на плана)

в)

8. Средства за колективна и индивидуална защита, с които е оборудвана работната група:

.....

.....

9. Средствата за колективна и индивидуална защита са проверени от:

.....

(име, презиме, фамилия и длъжност на лицето,

проверило средствата за защита)

10. Резултати от измерванията на въздушната среда за съдържание на газове,

**НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА
НЕФТОПРОВОДИ И НЕФТОПРОДУКТОПРОВОДИ**

проведени преди началото на ремонтните работи:

.....
.....
.....

(име, презиме, фамилия и длъжност на лицето, извършило измерванията)

Лице, издало наряда: С условията на работата е запознат

..... и наряд за изпълнение е получил:

(име, презиме,

фамилия и длъжност) (име, презиме,

фамилия и длъжност)

Подпис: Подпис:

1. Инструктаж за реда за извършване на пожароопасната работа и за мерките за безопасност

№	Име, презиме, фамилия	Длъжност	Подпис за получен инструктаж	Забележка
----------	------------------------------	-----------------	-------------------------------------	------------------

Провел инструктажа: Подпис:
(име, презиме,
фамилия и длъжност)

2. Продължаване срока на действие на наряда

Час и дата		Име, презиме и фамилия на лицето, продължило наряда	Подпис	Име, презиме и фамилия на ръководителя на пожароопасните работи	Подпис
начало на работата	край на работата				

3. Заключение на ръководителя на пожароопасните работи след приключването им:

.....

.....

.....

.....

.....

(записват се извършените пожароопасни работи, забележки и др.)

Ръководител на пожароопасните работи:

(подпис)